

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Difficultas I. Explicatur Generatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

TRACTATUS

DE

Generatione & Corruptione.

Generationem partiri possumus, in generationem Substantialem, & Accidentalem. In generatione substantiali, consideranda est diversitas ejus a conversione; Et quia Generationem Argumentatio, postea & nutritio sequitur: hinc de iisdem agendum erit. Cum autem augmentationis sit aliqua species, Rarum & Densum, ideo de iis hucusque tractationem remisimus. Porro considerando generationem accidentalem, agendum erit de Alteratione, Intensione, &c. &c. Quia verò ex his non pauca supponunt Actionem & Reactionem, etiam hæc pensanda erit. Denique tractabitur de Mixtione. Eique opposita corruptione.

DISPUTATIO I.

De Generatione, Conversione, Augmentatione.

Inquirendum erit imprimis, de natura generationis, postea de divisione, distinctioneque à reliquis.

QUÆSTIO I.

De Generatione secundum se, & ejus Divisione.

Propter difficultates, quas patitur definitio ab Aristotele tradita, quas infra expendimus commentum sunt Recentiores, novas generationis definitiones.

DIFFICULTAS I.

Explicatur Generatio.

ExPLICAT I. Arriaga quid sit Generatio? Nempe quoddam sit productio Entis ex subiecto. *Hæc explicatio*

NON SATISFACIT. Tum quia hæc definitio, convenit etiam Generationi Accidentali. Jam autem hic, inquitur potius definitio Generationis substantialis. Tum quia potest esse ve-

ra Generatio substantialis, sine productione, Entis ex subiecto; nam anima rationalis non producitur ex subiecto, & in multorum sententia unio illius est spiritualis, & tamen homo verè generatur. *Neque valet si dicas*, quod unio sit Materialis. Saltem enim non implicat illam esse spiritualement, quo tamen casu, homo esset verè genitus. *Neque valet si dicas*, eo casu, fore productionem entis ex subiecto, ratione compositi; non inquam valet. Quia compositum in re, non est aliud, nisi ipsæ partes unitæ; vi partes ipsæ ex subiecto non sunt productæ, neque etiam compositum dicitur ex Subiecto producti. Et licet compositum, sit subiectum denominationis, subiectum tamen denominationis, quod tale, non potest salvare productionem entis ex subiecto, quia hæc productio, importat actionem Physicam, quam, solum subiectum denominationis, quod tale, salvare non potest. *Neq. valet ulterius si dicas*, ratione alterationum; antecedentium omnem generationem, salvari, quomodo posita etiam unione spirituali, fiat productio entis ex subiecto. Quia nomine entis accipit, hic Arriaga, illud quod generatur. Jam autem illud quod generatur in generatione substantiali, non sunt accidentia hominis sed homo.

† (A) 3

Tum

Tum quia si Deus miraculose primò produxisset animam equi, quàm materiam, faceretque eundem uniri, unione imediatè adhuc à se producta, vel emanata ex forma equi, non esset tunc productio ex subiecto; hoc est materia, & tamen tunc esset generatio. Nemo enim diceret, esse illud creatum totum. Sicut nec homo dicitur nunc creatus.

EXPLICAT II. Oviedo: quod Generatio sit productio substantiæ, dependens à subiecto tantquam à Causa materiali. *Hec explicatio*

NON SATISFACIT. Tum quia directè non aliud explicat, quàm educationem formæ substantialis Materialis, cum tamen non sit idem formaliter, Generatio substantialis, & Eductio formæ substantialis. Tum quia potest fieri vera generatio, sine productione substantiæ, quæ sit dependens à subiecto, tantquam à causa Materiali, casu quo vel forma Materialis creetur, sensu aliàs explicato, vel intercedat tam unio, quàm forma substantialis spiritalis creata creata, vel casu, quo forma substantialis creata, nata sit seipsa uniri Materiæ. Tum quia conservatio est vera productio. Dividitur enim productio, in primam productionem, & Continuatam productionem: ita tamen, ut utraque, sit vera productio. Ergo si sit conservatio substantiæ dependens à subiecto, tantquam à Causa Materiali, erit vera productio, & tamen non erit generatio. Ergo generatio non est productio, qualem requirit Oviedo.

EXPLICAT III. Communior Sententia & describit generationem ex Aristotele 8. Physicorum c. 2. tex. 62. & de generatione cap. 4. textu 23. & ex istis locis conficit hanc descriptionem. *Generatio est mutatio totius in totum nullo sensibili manente ut subiecto eodem.* Similia habet G. Physicorum cap. 1. tex. 7. *Ex subiecto sive termino non existente in existentem, secundum contradictionem facta mutatio:* Per Ly secundum contradictionem, id vult significare; quod in generatione substantiali, à non esse, ad esse transeat, adeoque à contradictorio, ad contradictorium, ut cum à non esse ignis, ad esse ignis transitur ignità stupā. Jam verò in generatione accidentali; ab esse tali, transitur ad aliud esse tale. v. gr. à calido, ad frigidum. Ut autem defendatur explicatio, nomine totius sensibilis venire debet sensibile primarium, & principale & cui primò, tantquam subiecto, tribuantur accidentia sensibilia, & hoc, est Compositum, quod idem non manet, posita nova generatione, licet maneat quædam vetera accidentia. Casu autem quo produceretur ab æterno equus, eo casu, dicit recentior Suarez, non fore veram generationem equi, sed tantam educationem. Sed de hoc redibit infra sermo. Rursus ut defendatur explicatio, debet accipi hic definitum, quod est generatio ordinaria, à

Creatis agentibus profecta; nam communem generationem etiam Divinam, non agnovit Philosophus. Et sicut potest stare per Oviedo, definitio generationis in hoc, quod sit productio substantiæ, dependens à subiecto, tantquam Causa Materiali: Ita & in præsentia stare poterit, prædicta definitio Aristotelica. Ut tamen melius generatio explicetur. *Hinc sit*

Punctum Difficultatis I.

Defenditur Communis definitio Generationis, describiturque generatio ut sic.

Perpensis his, quæ hic adferentur, facilius erit reperire, quomodo non sit definienda Generatio, quàm adferre quomodo sit definienda.

ASSERO I. *Ordinariam, à Causis secundis profectam, experientia cognitam generationem, bene circumscriptam esse ex mente Aristotelis.*

RATIO. Quia hæc, quæ possent contra eam adferri, de Toto, cuius Forma Materialis esset ab æterno creata. Item, quæ procedunt de generatione verbi, non procedunt de generationibus ordinariis, per experientiam cognitis.

ASSERO II. *Descriptionem prædictam salvare distinctionem Generationis ab omnibus, quæ non sunt ipsa, adeoque convenire soli ordinariæ generationi.*

RATIO. Quia, distinguetur sufficienter à Creatione. Nam mutatio totius, seu subiecti, supponit totum seu subiectum. Creatio autem fit ex non supposito subiecto, & non est ex toto in totum, sed ex nihilo in totum. Discriminabitur item generatio, ab educatione; quamvis hæc à plerisque confundi soleant, & quod non debeant confundi, Ratio est, quia generatio, datur in Divinis, & non datur educationi. Ergo aliud debet esse generatio, aliud educatio. Per hoc ergo distinguetur generatio, ab educatione; quia educatio tandem ultimo ordinatur, ad faciendum compositum ex forma, quæ non habet jus existendi extra subiectum; cum tamen generatio ex se; ad compositum non ordinetur, aliàs etiam Divina Generatio, inferret compositum in verbo. Rursus per hoc Generatio ab educatione condistinguetur, quia educatio propriè, non est mutatio totius in totum, sed potius mutatio in aliquid quod in toto; educatio enim est forma, quæ est aliquid totius.

ASSERO III. *Prædictam definitionem non communem ad quasque generationes, sed generationem ut sic, commodius describere possumus quod Generatio, sit productio totius similis; sive*

fit simile per decisionem ejusdem substantiæ, ut cum generatur vermis ex putri, sive per similitudinem in natura, ut cum homo generatur hominem, sive per identitatem in natura, ut cum Pater Æternus generat verbum, Generatio autem quæ Sol generat hominem, est generatio quæ sumitur pro concursu, adeoque abusive generatio, si autem sit productio viventis ei vivente &c. erit Nativitas. Prima pars asserti probatur. Quia si prædicta definitio Generationis esset universalis, conveniret etiam Nativitati; tanquam speciei, prædicareturque de eisdem, de quibus & Nativitas; quod non potest dici; quia aliàs de Generatione Divina, de qua prædicatur Nativitas, prædicari etiam deberet Ly mutatio. Secunda pars probatur explicatione terminorum. Ly productio adhibetur loco generis; est enim quid commune, & ad Generationes, & ad educationes; Ly totius ponitur loco differentie distinctivæ ejusdem. Unde, per hoc Generatio, ab educatione distinguitur, quia educatio stare potest sine hoc, quia à priori præintel ligatur poni Unio, adeoque & totum, & tamen essentialiter ordinatur Generatio, ad ponendum totum, unde & textus Aristotelis meminit mutationis totius in totum. Ponitur autem potius Ly totum, quam Ly compositum, quia in Divinis est vera Generatio, neque tamen vi illius ponitur compositum, sed totum: Certe enim in Divinis licet sit falsum dicere, sunt tria tota; quia Ly tria neutraliter positum, supponit pro naturis; Verum tamen est dicere, sunt tres habentes rationem totius: sunt enim tres personæ, in Materia enim de subsistentia dictum; personam importare rationem totius; ponitur autem indefinitè Ly totius, ut sumatur vel pro toto Substantiali, vel pro toto Accidentalibus, vel pro toto; quod est persona.

DICES. Formæ dicuntur generari, & tamen explicatio adlata Generationis, videtur id negare.

RESPONDETUR. Formas, in quantum simpliciter ponuntur extra causas, non generari propriè, sed educi; educio autem non est propriè Generatio; generantur tamen propriè, in quantum generatione genitum, non est creatum, quod illi commune est, cum educatione.

INSTABIS. Vi hujus explicationis sequitur: Creationem Angelorum esse generationem, quia illorum Creatio, est productio totius similis.

RESPONDETUR. Productionem Angelorum ponere quidem totum, cum Angelis non sit pars sitque persona; sed non ponitur Angelus proportionali productione cum tamen productio sine addito, pro proportionali supponat productione. Porro productio proportionalis in hoc stat, nimirum ut sit processio à vivente, si sit vivens modoque debito, hoc est Nativitate; cum autem Angeli sint substantiæ viventes ne-

que producantur Nativitate à Deo, fit ut illorum productio non sit generatio. Deinde in explicatione positi fontes similitudinis: nempe decisio substantiæ, similitudo vel identitas in Natura nihil horum Angelo competit, sed sola imitatio divinæ Naturæ.

Punctum Difficultatis 2.

Quis sit salvandi modus de ratione Generationis esse mutationem.

PRIMUS Modus est. Quod hæc actio, quæ est generatio, secundum suam intrinsecam entitatem, connotet privationem forme præcedentis; ita ut si hæc privatio non præcedat, non sit futura hæc eadem numero actio; sed alia loco illius, quæ non esset generatio, sed educio.

DICES I. Cum Oviedo, Est contrariationem bonæ Philosophiæ dicere; quod Physica entitas actionis, intrinsecè sit connexa cum privatione termini, præexistente. Privatio enim est ens negativum, quod est, non esse ens; & propriè non est. Ergo non potest ab illa pendere entitas positiva & Physica actionis, quæ enim esset connexio inter esse & non esse.

RESPONDERI posset. Quod esse Physicum actionis, possit connecti cum non esse, tanquam cum connotato, licet non possit connecti cum non esse, tanquam cum ratione constitutiva sui. Aliàs ex proprietate Negationis, quæ est malignantis naturæ, traheretur actio tota ad non esse; quod autem alicujus positivi, possit esse connotatum necessarium aliquid negativum, ratio est. Tum quia nullum in hoc absurdum. Tum quia etiam creatio pro connotato respicit nihil subiecti. Tum quia quando prædicatur Petrus hodie vivens, duravit; est connotatum dies hæsterna, quæ non est. Productio item est entitas Physica, & tamen prout condistincta à conservatione, importat negationem actionis esse, in ante.

DICES II. Cum eodem. Entitas Physica actionis, eadem est in primo instanti, in quo dicitur esse productio, & in instanti, in quo dicitur conversatio, sed in instanti, in quo dicitur Conversatio existit, quin immediatè ante, præcesserit privatio termini. Ergo in instanti in quo dicitur esse prima productio, posset illa existere, etiam si immediatè ante non præcesserit privatio termini.

RESPONDETUR. Eandem quidem esse productionem & Conservationem, quoad entitatem, sed non quoad formalitatem; hinc quamvis quoad formalitatem exigat conservatio, ne sit in ante, negatio esse, poterit productio prima exigere negationem esse. Deinde posset dicere quispiam productionem non ex vi

productionis, sed ex vi generationis, deposcere negationem esse antecedentem.

DICES III. Cum eodem. Hæc actio Physica, quæ est Generatio, nullam oppositionem habet cum termino ut existente, neque ut præexistente. Ergo nullam connexionem habet cum ejus negatione. Antecedens probatur; quia nullum caput hujus oppositionis assignari potest.

RESPONDETUR. Quod requirat generatio mutationem, quæ connotet privationem formæ præcedentis, haberi ex auctoritate Aristotelis, quæ ipsa sufficiens est fundamentum, præcipue cum nulla adferatur convincens ratio, quæ ab ejus auctoritate divellat.

DICES IV. Cum eodem. Etiam si inter privativum & positivum admittatur connexio, hæc vanè fingitur, respectu termini non existentis, sed qui jam præterierit, quia id quod præterit in ordine ad id quod modo est, perinde se habet, ac si nunquam fuisset.

RESPONDETUR. Diem hesternam non habere se, atque si nunquam præterisset, in ordine ad dandum hodierni dici v.g. formalitatem succedentis, licet in ratione non entis, ita se habeat, atque id, quod nunquam fuit.

DICES V. Posset Deus de novo producere materiam, idque spoliata omni forma; posset item applicare eodem instanti agens ad generandum, quo casu, non præcederet ulla privatio formæ præexistentis. Ergo non est de ratione generationis privatio formæ præcedens.

RESPONDETUR. Hanc imaginationem, & alias similes convincere interitum. Consequenter redeundum esse ad dicta superius; quod scilicet prædicta mutatio conveniat non nisi generationibus ordinariis, & in quarum cognitionem, experientia duxit.

SECUNDUS MODUS. (Cujus etiam sicut & prioris meminit Oviedo) defendendi, quod de ratione generationis sit mutatio, est talis; quod scilicet si privatio formæ non præcesserit, erit quidem eadem numero actio, sed non habebit denominationem generationis.

DICES cum Oviedo. Per hanc doctrinam ratio formalis, constituens ultimo generationem, sita erit, in ratione quadam extrinseca, actioni superaddita, quæ ab illa potuit deficere; consequenter nulla dabitur actio, quæ sit intrinsece generatio, cum omni actioni, ratio mutationis, quam essentialiter dicit generatio, accidentaliter contingat; quod si hæc tantum ad modum loquendi pertinent, tamen absurdè dicitur, quia totius scholæ consensus, actiones generativas agnoscit, qui per aliquid intrinsecum, in ratione actionum generativarum constituuntur.

RESPONDETUR. Quamvis stante fundamento, possit deficere terminus, quia tamen stante relatione non potest deficere, & illo non

deficiente, non potest non esse relatio in fundamento, ita quamvis potuerit esse mutatio, & non præcessisset privatio, si tamen præcessit, non poterit tunc non esse generatio, & si est generatio, non potest non esse mutatio, quam præcessit privatio, adeoque sicut relatio, ita & generatio, habebit sua intrinseca constitutiva.

Cæterum hujus ipsius modi, posset aliquis requirere rationem, cur scilicet, non potuerit esse generatio instantanea formæ, & sine præcedentia privationis?

TERTIUS MODUS salvandi, quomodo mutatio ingrediatur rationem generationis, ex iis quæ docet Pontius hic num. 3. accipiendo mutationem non pro mutatione actuali, sed pro mutatione aptitudinali, seu radicali, quia scilicet generatio est mutatio, quæ ex natura sua intrinseca, potest converti totum in totum; nam quamvis sit separabile à generatione, quod actu convertat, posset tamen convertere, si in materia poneretur alia forma, incompatibilis cum forma, per ipsam acquisita. Hic modus

NON SATISFACIT. Quia generatio posset contingere etiam si daretur Materia determinata non nisi ad unam formam, & forma determinata non nisi ad unam materiam; quo tamen casu, generatio illa non esset aptitudine & radicaliter mutatio, quia non est aptum totum, etiam divinitus converti in aliud totum, positione formæ impossibilis, cum nunquam illa. Materia & forma separari possent.

QUARTUS MODUS. Quomodo mutatio à generatione requiratur salvandi, est, quia scilicet si ponatur aliquid genitum ab æterno, quia poterat non esse genitum ab æterno, habebit mutationem, non quidem actualem, sed aptitudinalem; & ita etiam sub initium mundi, res sunt genitæ, quia cum hac Materia, poterat uniri alia forma. Hic etiam modus

NON SATISFACIT. Quia eadem ratione, omnis actio, & non sola generativa erit mutatio; imò & actio merè Creativa erit mutatio, quia etiam poterat non esse illa creatio. Neque est hic modus universalis; quia sub initium mundi, potuisset esse vera generatio compositi, habentis materiam & formam, ab utrinque determinatarum essentialiter, & tamen non esset tunc mutatio aptitudinalis, propter unionem aptitudinalem cum alia materia & forma.

QUINTUS MODUS expeditior est jam præstat. Quod scilicet requisierit Aristoteles, mutationem ad generationes ordinarias, à causis secundis procedentes, & in quarum cognitionem experientia adducit. In omnibus autem generationibus ordinariis intercedit mutatio. Quando autem urget Arriaga; quod scilicet ex essentia, in primo instanti productionis, pullulent passionēs, quo casu verè datur generatio illarum, & tamen essentia non mutantur, quia in eodem instanti, in quo existunt, habent illas passionēs, hoc in quam

quam non convincit, quia videtur, quod productio passionum, non sit generatio vulgariter, neque enim dicitur, quod Materia generet quantitatem, sed potius emanat, & aqua calefacta reducens se ad statum pristinum, non dicitur generare frigus, sed emanare.

Punctum Difficultatis 3.

Dispositiones quomodo concurrunt ad Generationem.

Proest procedere quaestio, vel de productione, vel etiam conservatione formarum. Quod attinet ad productionem:

ASSERO I. *Respectu formae Materialis, concurrere dispositiones & dispositivae & effectivae.* Dispositivae quidem; quia materia de se indifferens, ad hanc, vel illam formam recipiendam, & impotens naturaliter illam recipere, nisi compleatur per dispositiones, sit ut complementum illud Materiae teneat se ex parte Materiae, eamque disponat. Ergo illae formae ita disponentes, censendae erunt dispositivae concurrere. Quod autem etiam concurrant effectivae; Ratio est, quia substantiae agunt, non nisi mediis accidentibus.

ASSERO II. *Etiam respectu formae Spiritualis substantialis, concurrere accidentia dispositivae.* Quia Materia sine illis dispositionibus; naturaliter non est apta ad recipiendam formam spirituales; imò etiam concurrunt quodammodo moraliter; quia non nisi his positis, movetur quodammodo Deus, ad producendam formam spirituales, ita, ut si produceret illam, non ad exigentiam dispositionum, censeretur miraculose agere.

ASSERO III. *Respectu formae Spiritualis, dispositiones non concurrere effectivae;* quia anima spiritualis non nisi creatur.

An autem in suo conservari in corpore, pendeat anima à dispositionibus difficultatem instituit Oviedo hic Controver. 1. punct. 4. ubi censet, quod illae dispositiones, quae mortaliter causant productionem formae spiritualis, non possint postea dependere à forma. Quod certum est, de dependentia per se, jam enim supponuntur existere ante formam; adeoque habere omnes causas ad sui existentiam requisitas. Cum ergo eo casu non influat forma in illarum esse, non est ratio cur postea influat. Ex accidenti tamen, possunt conservari à forma, quia scilicet forma posita, procurat augmentum, intensionem qualitatum similium illis, quae ad se disponebant. Illud autem augmentum adfert, vim magis resistivam contrariis dispositionibus.

An autem in suo conservari, pendeat forma à dispositionibus, difficilius est decidere.

Nam imprimis hoc difficultatem habet, cum forma conserveat dispositiones, quomodo illae vicissim conservabunt formam? sed satisfieri posset difficultati, quod dispositiones conserventur à forma non nisi per accidentia; hinc adhuc illae, poterunt per se concurrere, ad conservationem formae; sine hoc, quod se mutuo recausent. Est & alia difficultas ex Oviedo. Dispositiones non sunt priores formae in genere causae efficientis, non etiam in genere causae Materialis, aptando Materiam, sicut aptat quantitas. Ergo tantum influunt moraliter, determinando principium productivum illius, ad productionem ejusdem, semel autem jam producta formae influxus ille moralis, non est necessarius ad conservationem. Quod ipsum probat, quia forma semel producta per suam entitatem petit conservari à Deo. Ergo movebitur Deus potius exigentia ipsius formae ad illam conservandam, quam exigentia dispositionum. Sed & huic difficultati satisfieri potest. Nam falso supponit, respectu formarum materialium, non habere se dispositiones effectivae; cum mediis non nisi accidentibus, formae substantiales Materiales producantur. Immerito etiam supponit, solam quantitatem esse causam dispositivam: Videndo enim materiam, talibus dispositionibus effectivam, esse capacem recipiendi talem formam, non positis autem, non esse capacem, bene inferimus, disponi materiam per illas dispositiones. Quia si bene inferimus ex eo, quia positis his causis, sequitur hic effectus, has causas concurrere effectivae. Ergo etiam ex eo, quia positis his dispositionibus, materia est apta ad recipiendum, non positis, non est apta; bene inferemus disponi materiam per has dispositiones. Et quamvis respectu productionis animae rationalis non nisi moraliter concurrant dispositiones, respectu tamen unionis ipsius concurrunt dispositivae Physice omnino. Quia etiam animam rationalem, non est proximè apta recipere materia sine dispositionibus certis. Quod autem addit; formam semel productam, per suam entitatem petere à Deo ut conserveatur, si res sit de anima rationali, vera est doctrina; cum illa petat esse immortalis, secundum suam entitatem. Caterum si res sit de hoc, cur petat anima conservari unita corporis; id rejici debet potius in conditionem dispositionum. Si enim solum sua entitate petit conservari, non esset ratio, cur non peteret pro semper conservari, in corpore; & si dispositiones ad illius uniti concurrunt materialiter, cur non etiam concurrent ad petitionem, ut conserveatur in corpore. Quod etiam attinet ad formas Materiales, non videtur, quod petitio conservationis earundem, referri debeat in entitatem formarum Materialium ipsam; non videtur enim, quod aliqua entitas substantialis, saltem ex istis quae defacto dantur, determinata sit, ut non nisi

nisi ad certum tempus, sibi velit bene, adeoque se velit conservari ad certum tempus. Potius ergo id referendum est, in dispositiones. Ut autem distinctim de hac conservatione loquamur. *Hinc*

ASSERO I. *Dispositiones non concurrere ad conservationem simpliciter animæ rationalis.*

RATIO est. Tum quia de se est immortalis, adeoque de se habens exigentiam, ad conservari in semper. Tum quia nullis positis dispositionibus, ut pote materialibus, illisque corruptis, defacto durat anima in statu separationis. Tum quia quando anima æternat, vel miraculose conservatur, vel non. Si miraculose? Ergo datur in natura principium destructivum animæ. Si non miraculose, Ergo ad exigentiam Naturalem. Sed hæc non est exigentia dispositionum, nam non possunt melius velle dispositiones, alteri à se distincto, v. g. animæ, quam sibi velint. Ergo si nolunt sibi conservationem æternam, nec illam exigent animæ. Et cum hæc exigentia, non possit in aliquid aliud referri, debet referri in animam rationalem ipsam.

ASSERO II. *Conservationem animæ rationalis restrictè acceptam, hoc est per ordinem ad conservationem ejus in corpore, pendere à dispositionibus tam in genere causæ moralis, quam in genere causæ dispositivæ Physicæ.*

IN GENERE quidem causæ moralis; quia exigunt à Deo, non nisi eousque unitam illam corpori conservare, quousque illæ durant. Quod autem concurrant in genere causæ dispositivæ Physicæ.

RATIO est. Tum quia, ut dictum supra, ita concurrunt, etiam in primo instanti productionis animæ. Tum quia videmus talibus dispositionibus positis, servari animam rationalem in corpore, & non servari illis corruptis. Unde medici prædicere possunt mortem. Malitia humana invenit modus, itemque justitia vindictiva, separandi animam à corpore, reddereque materiam inhabilem, ad informari hic & nunc ab illa. Ergo apparet, dispositiones ad conservationem animæ in corpore, concurrere Physicè dispositivæ, & sicut, secundum dicta immediate, censemus aliquid concurrere Physicè effectivè, quando eo posito, videmus poni effectum, & non posito illo, vel aliquo locum illius supplente, videmus non poni effectum; cæteraque adsint paria, colligimus inde influxum in genere causæ efficientis. Ergo cum videmus illis dispositionibus positis, disponi materiam, non positus illis, aut aliquo illarum locum supplente, non disponi, bene inferemus, dispositivè concurrere, illas dispositiones ad conservandam animam in corpore.

ASSERO III. *Conservationem animæ rationalis in corpore, compleri duabus exigentiis. In primis exigentiâ, quam habent dispositiones ad con-*

servandam animam in corpore, ut dictum immediate. Deinde exigentiâ, quâ exigit ipsa forma, positis his dispositionibus servari in corpore unita.

RATIO. Quia nulla est ratio negandi hanc exigentiam animæ. Et sicut non sola anima exigit, dispositiones, sed & dispositiones animam, ita & in conservati, eodem modo se habebunt.

Quæ autem in hoc asserto dicta sunt, consequenter dici debent de anima Materiali. Cujus in hoc major est connexio cum dispositionibus, quia destructis illis, non habet jam jus existendi.

DIFFICULTAS II.

De Generatione Substantiali viventium.

TRIPLEX Generatio viventium ordinariè assignatur. Primò. Lato modo prout importat Generationem viventis, & sic dicantur nasci etiam vermes ex putri, folia ex ramo. Secundo modo in quantum vivens generat vivens simile, & hoc modo sumpta generatio hic explicabitur. Tercio modo, pro generatione, quæ fit per cognitionem, de qua, par. D. 9. n. 219. Generationi viventium, appropriatum nomen est, Nativitas; quam vel activè, vel passivè accipere possumus. Nativitas activè sumpta, supponit pro productione faciente nasci, seu pro exercitio generandi. Jam autem Nativitas passivè spectata, tenet se ex parte geniti, & est generatio passiva, seu id quod, respondet exercitio generandi.

DIcENDUM est. *Generationem pro Nativitate sumptam, bene definiri. Quod sit Origo viventis à vivente principio conjuncto, in similitudinem naturæ.* Sunt verba S. Thomæ 1. p. quæst. 27. art. 2. Coincidunt verba Damasceni lib. 15. cap. 5. ex cuius verbis conficitur hæc descriptio. *Quod sit productio Rei alicujus ex alicujus Substantia in similitudinem naturæ.* Hoc idem innuit Aristoteles 2. de Anima. cap. 4. Hoc in viventium (inquit) operibus, maxime est naturale; nam quidem quæ perfecta sunt, & non mutila, vel quæ non sponte nascuntur, alterum tale facere, quale ipsum, velut animal, plantam idem plantam. Qui quidem locutus probat, generationem debere esse in similitudinem naturæ; quod verò debeat esse à principio conjuncto, indicat Aristoteles &c. Eth. cap. 12.

EXPLICATUR definitio. Ly Origo accipitur pro Genere. Nam est commune quiddam etiam generationi non viventium. Additur *viventis* ut excludatur Generatio, quæ ignis unus, generat ignem alium. Ly à vivente indicat imprimis, quod debeat vitaliter se movere generans: particula enim *à*, est nota principii productivi. Indicat rursum, quod non sufficiat

ad